---

https://www.saeima.lv/steno/2002_8/st_030910/st1009.htm
https://www.saeima.lv/Likumdosana/8S_DK/lasdk-dd=20030910.htm

---

08. Saeima 10.09.2003. sēde ārkārtas lauksaimniekiem segt zaudējumus *Noraksts*

Stenogramma
2003.gada 10.septembra sēde sākās pl. 15:00
sēde slēgta pl.16:52 sēdes ilgums 1 h 52 minūtes

Latvijas Republikas 8.Saeimas rudens sesijas otrā (ārkārtas) sēde 2003.gada 10.septembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 8.Saeimas priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes vadītāja. Cienījamie kolēģi! Sākam Saeimas šā gada 10.septembra ārkārtas sēdi. Izskatīsim darba kārtības jautājumu - lēmuma projektu **"Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju"**.

Vai ir kāds deputāts, kas iesniedzēju vārdā piedalīsies ar referātu? Lūdzu! Vārds deputātam Atim Slakterim. Lūdzu!

A.Slakteris (Tautas partijas frakcija).

Priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Šeit priekšā jums visiem ir labi redzama tāda vārpa, kādas pašlaik atrodamas Latvijas laukos dažādos novados. Mieži, kvieši, rudzi acīm redzami ir sadīguši un nav derīgi ne lopbarībai, ne pārtikai. Jā, diemžēl Latvijas graudu ražas liela daļa jau ir aizgājusi bojā. Atsevišķi cilvēki, pilsētnieki, saka: "Nu jā, pēdējās dienās spīdēja saule, lai taču zemnieki kuļ!" Protams, to, ko vēl var glābt, zemnieki arī mēģina glābt, bet liela daļa ražas ir tieši tādā kondīcijā, kā es jums rādīju, un tā vairs nav glābjama. Jāsaka, ka saule spīdēs, iespējams, arī Ziemassvētkos, taču ne virknei saimniecību, kuru, iespējams, vairs nebūs, jo tās būs bankrotējušas, ja valdība tūdaļ nesteigsies palīgā. Nav nokulti gandrīz 200 000 hektāru labības - puse no visiem Latvijas graudiem. Postījumu cēlonis - ilgstošs lietus, un tā ir nepārvarama vara, ko gan juridiski, gan praktiski ietekmēt nav zemnieku spēkos.

Divas lietas. Kompensēt 50 latu par hektāru un apmaksāt kredītprocentus - tas ir minimums, ko valdība var darīt. Tas vienkārši ir jāizdara nekavējoties, un mums šos lēmumus vajadzēja pieņemt jau agrāk. Citādi mēs būsim liecinieki masveida bankrotu ķēdei, kas traumēs ekonomiku, audzēs bezdarbu, radīs milzu sociālās un budžeta problēmas jau nākamgad.

Īpaši skaudra situācija ir izveidojusies mazajiem un vidējiem zemniekiem. Palūkosimies tālāk! Kas tiešā veidā zaudēs no traģēdijas laukos? Zaudēs gan zemnieki, gan arī graudu saņēmēji, malēji, cepēji, tirgotāji. Ir skaidrs, ka maizes cena kāps mazliet uz augšu, taču šā paša iemesla dēļ tas pats notiks arī ar olu, gaļas un piena cenām. Šis rudens būs jūtami "samērcējis" arī pircēju maciņus. Zemnieki taču vairs nevarēs atdot aizņemto naudu, veikt procentu maksājumus, ņemt jaunus kredītus, tātad zaudēs arī finanšu sektors, bankas. Es ceru, jūs varat iedomāties, ko tas nozīmē, ja gadījumā sāk "buksēt" zemnieki. Tad katrā pagastā tiek skarts mazais veikals, saimniece vairs nedodas uz frizētavu, neveic manikīru, neveido frizūru… beigu beigās arī minerālmēslu tirgotājs, degvielas tirgotājs, transporta īpašnieki… Tā ir milzīga ķēde!

Mēs ļoti skaidri varam iedomāties stāvokli, kāds ir zemnieku ģimenēs, kur mazbērni un vecvecāki, brāļi un māsas ir tieši atkarīgi no šīs ražas. Cilvēki lietus dēļ ir iedzīti zemē! Kāda tur vairs skola vai dakteris...

Pamatīgi "iegrābušies" jūtas arī lielās SAPARD naudas ņēmēji. Gan modernās tehnoloģijas, gan lielo graudu kombainu iegādes kredīti tā vai citādi pašiem vien būs jāapmaksā, bet tas tagad būs grūti izdarāms, bieži vien - pat neiespējami. Un tā izput visas ar SAPARD saistītās cerības.

Ja valdība neatradīs naudu, lai palīdzētu zemniekiem viņu traģēdijā, mūsu zemniekiem paplašinātajā Eiropā nebūs ko darīt. Kad pagājušajā gadā uznāca lielais sausums, iepriekšējā valdība spēja būtiski palīdzēt zemniekiem. Valsts līdz šim savu iespēju robežās ir bijusi pretimnākoša zemniekiem krīzes situācijās. Visu citu Eiropas Savienības valstu valdības pašlaik prasmīgi palīdz saviem neražas skartajiem, taču šī valdība nedod zemniekiem skaidru atbildi - būs vai nebūs kompensācijas.

Laucinieki nevar iesēt ziemājus, bet labākais sējas laiks - ja kāds no jums to nezina, varu pateikt - pēc nedēļas būs beidzies. Gatavoties vai negatavoties bankrotam - atbildi uz to patiesībā vairāk gaida no Repšes kunga.

Tā vietā, lai uzņemtos atbildību un skaidri pateiktu, ka zemnieki var turpināt savu darbu, zemkopības ministrs veic tukšu manevru - lūdz privātbankām samaksāt zemniekiem. Ir taču skaidrs, ka bankas to nedarīs. Tās neatteiksies no saviem biznesa plāniem, peļņas un savām izmaksām. Tad jau rīt, teiksim, Circenes kundze varētu rakstīt vēstuli bankām ar lūgumu finansēt mediķu algas, bet Šadurska kungs varētu lūgt apmaksāt skolu remontus, kurus šī valdība nevēlas turpināt.

Es saprotu, ka šī valdība nespēj iejusties zemnieku ādā. Tur nav neviena lauksaimnieka, kurš pats būtu zemi aris. Repšes kungs arī pats nav atradis laiku, lai aprunātos ar zemniekiem un iepazītos ar reālo situāciju laukos.

Repšes kungam es novēlētu iekāpt savā iemīļotajā helikopterā un par nodokļu maksātāju naudu atkal koši palidināties augstu, augstu virs dubļos samītās labības, un beigu beigās laikam jau galvenais ir tas, lai acis mirdz un mati vējā plīvo…

Patlaban valdības liekulīgā bezdarbība ir novedusi lauksaimniekus bezizejā. Nav brīnums, ka palielinās eiroskeptiķu skaits, jo lauksaimniekiem ir reāla problēma, kas tālāk skar arī daudzus citus sabiedrības slāņus. Taču valdība viņus ir pametusi likteņa varā.

Ja valdība vēlas pārliecināt vismaz tos cilvēkus laukos, kuri šaubās, kā balsot 20.septembrī, tad ir jārīkojas nekavējoties. Diemžēl tikai no šīs valdības pašlaik ir atkarīgs, kāda būs Latvijas pirmā raža Eiropas Savienībā.

Jau pirms nedēļas Dombura vadītajā raidījumā izteicu konkrētus priekšlikumus. Tie ir šādi: valdībai tuvākajās dienās ir jāpasaka, vai tiks izmaksāta kompensācija ne mazāka par 50 latiem, rēķinot uz katru hektāru, un vai valdība dzēsīs kredīta procentus. 50 latu kompensācija - tas ir minimums, kas ir sabalansēts ar budžetu, bet tanī pašā laikā arī reāls atbalsts zemniekiem, jo tas sedz 40% no ziemāju sējas izdevumiem; tas ir minimums, lai zemnieki spētu kaut ko iesēt.

Tas viss kopumā noved pie tā, ka budžeta grozījumos zemniekiem ir jāparedz 15 miljoni latu. Tas ir izdarāms, jo ekonomika sekmīgi attīstās, iekšzemes kopprodukts pieaug un budžetā šogad ir gaidāms vismaz 30 miljonu latu atlikums, ko varēs dalīt, taču pats lēmums par šo atbalstu un par naudas izmaksu ir vajadzīgs tūlīt. Es atkārtoju: tiešām tūlīt, jo tieši šobrīd - šodien, vakar, rīt un vēl dažas dienas - ir ziemāju sējas laiks. Ja tos neiesēs, tad nākamās ražas, protams, nebūs. Tas pieliks punktu graudkopības attīstībai Latvijā.

Šī sēde ir sasaukta tāpēc, ka valdība neko nedara, lai reāli palīdzētu lauksaimniekiem, tāpēc aicinu uzdot valdībai līdz 15.septembrim apkopot lauksaimniekiem radušos zaudējumus un 16.septembra valdības sēdē izlemt par kompensāciju piešķiršanu. Šis lēmums ir vajadzīgs!

Dāmas un kungi! Es saprotu, ka vienai daļai deputātu varbūt nav sevišķi tuva šī tēma, bet tā skar arī jūsu tuviniekus un jūsu vēlētājus. Es šeit esmu sagatavojis graudu paraugus, kurus es vēlētos iedot frakciju vadītājiem, lai tie paliek kā rūgta piemiņa no 2003.gada rudens un beigu beigās plus lai vēl dzeļ acīs tiem, kuri atteiksies balsot par atbalstu zemniekiem.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds zemkopības ministram Mārtiņam Rozem. Lūdzu!

M.Roze (zemkopības ministrs).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie deputāti! Domubiedri un tie, kuri domā mazliet citādāk! Visu cieņu Slaktera kungam par šā jautājuma aktualizēšanu visaugstākajā līmenī, kāds vien iespējams Latvijas valstī.

Taču jāatzīmē, ka šeit tika atklāta tikai viena aisberga puse - it kā redzamā, it kā darāmā, it kā nedarāmā. Protams, emocijas ir viena lieta. Situācija laukos ir dramatiska, ļoti nopietna. Tik nopietna tā laukos nav bijusi pēdējos 25 gados. Arī to mēs apzināmies.

Pēc Zaļo un zemnieku frakcijas iniciatīvas es šo jautājumu izvirzīju arī valdībā, un valdība uzdeva Zemkopības ministrijai tālāk izstrādāt precīzus atbalsta mehānismus un iespējamo palīdzību, kāda varētu būt Latvijas zemniekiem.

Jā, visskaļāk ir izskanējusi šī iespējamā kredītu pārkreditēšana komercbankām, bet tas ir tikai viens no atbalsta veidiem, pie tam varbūt ne pats nozīmīgākais. Daudz nozīmīgāks ir tas, ko es uzskatu un ko arī valdība uzskata, - ir nepieciešams atrast līdzekļus, lai tieši kompensētu zaudējumus lauksaimniekiem. No šīs sākotnēji nenovāktās platības, kas bija 200 000 hektāru, - tas tik tiešām ir grandiozs skaitlis - šis tas ir novākts, taču zaudējumi no katra hektāra, kas tika novākts pēc 1.septembra, ir visai ievērojami, tāpēc šis apjoms tiks ņemts par pamatu tam, kādas kompensācijas tiks noteiktas kopumā Latvijas laukiem, konkrēti - graudu audzētājiem.

Zemkopības ministrija pašlaik izstrādā precīzu mehānismu, kura pamatā ir pavasarī deklarētās kopējās iesētās graudaugu platības. Tās ir pārbaudāmas un pārbaudītas, tāpēc varētu pielietot atbilstošu... mēs to varētu nosaukt par laika jeb meteoroloģisko koeficientu pa reģioniem, jo ne visi reģioni ir cietuši vienādi. Protams, rietumu reģioni cieta varbūt nedaudz mazāk. Diemžēl nabadzīgākie un vairāk atbalstāmie reģioni - Latgale un arī daži Vidzemes novadi - ir cietuši visvairāk. Un arī to mēs esam paredzējuši savā atbalsta programmā. Tas ir obligāti iestrādājams, lai šie vairāk cietušie reģioni saņemtu pēc iespējas lielāku atbalstu. Tātad tas ir tas, ko mēs noteikti ņemsim vērā.

Uzreiz rodas jautājums par to, kāda kopējā naudas kompensācija būtu nepieciešama šādiem pasākumiem. Ja mēs pieņemtu, ka pēc 1.septembra novāktā raža vēl ir kaut kur izmantojama, tad minimālais naudas apjoms, pēc mūsu aplēsēm, varētu būt 4,7 miljoni latu. Un, protams, maksimālā - par visu platību kompensējamā summa, tātad varētu būt 10 miljoni. Tas ir tas, kas būtu nepieciešams, lai kompensētu šos zaudējumus, kādi ir radušies.

Nākamais. Lai mēs neizpostītu mūsu ražotājus, kas ir pamats veselai ķēdei - to jau minēja Slaktera kungs, es tāpēc vairs neatkārtošu - , ir jādomā ne tikai par šīgada ražu, bet arī par nākamā gada ražu.

Mums ir jārod iespēja, lai šie saimnieki saņemtu apgrozāmos līdzekļus gan šīs rudens sējas turpināšanai, kura teju teju beigsies, gan arī vasarāju sējai pavasarī. Šim nolūkam Zemkopības ministrija piedāvā šo pasākumu - kredītprocentu dzēšanu apgrozāmajiem līdzekļiem - iestrādāt nākamā gada subsīdijās. Tātad subsīdijās, kuras pašlaik vēl nav apspriestas un vēl nav lemtas. Tas ir budžeta jautājums, un šī summa tiks iedalīta tajos 3 procentos subsīdiju, kuras ir paredzētas lauksaimniecības atbalstam katru gadu no valsts budžeta. Tātad šie ir paši galvenie pasākumi, par kuriem mēs jau tagad varam pateikt, ka tos veiksim.

Nākamie punkti būs par situāciju apkārt, arī par šeit daudzinātajām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Pašlaik vēl neviena dalībvalsts konkrēti nav lēmusi par reālu atbalstu, taču šis jautājums ir izvirzīts Eiropas Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes līmenī, kur tiek spriests par to, ka ir nepieciešams Eiropas atbalsts gan dalībvalstīm, gan arī kandidātvalstīm.

Iepriekšējā Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē arī es pieteicos un runāju - pārliecināju par to, ka nevar būt šāda pieeja - no gadījuma uz gadījumu, bet ka ir jāveido nopietna sistēma šādu meteoroloģisko apstākļu seku novēršanai lauksaimniecībā. Šādi apstākļi ir, tie gadu no gada atkārtojas, un patiesi labvēlīgi gadi lauksaimniecībai ir ļoti, ļoti reti. Tāpēc mēs nevaram šo jautājumu atstāt šādai ārkārtas risināšanai, te ir nepieciešama Eiropas kopēja sistēma, lai varētu palīdzēt katrai dalībvalstij un visām Eiropas Savienības dalībvalstīm kopumā.

Šeit es vēlētos vēl piebilst, ka šī situācija ļoti būtiski ietekmē arī mūsu citas lauksaimniecības nozares, to skaitā cūku audzētājus un putnkopjus. Ar cūkaudzētājiem mums jau ir bijusi ļoti nopietna saruna gan par krīzes tālāku risinājumu cūkkopībā, gan par cūkgaļas importa tirdzniecības nosacījumu izmaiņām. Arī šeit izvirzās ļoti nopietns jautājums par lopbarības graudiem, jo ne visi tie graudi, kuri vēl tagad tiks novākti, vispār būs derīgi kādai tālākai izmantošanai. Līdz ar to viena daļa, par kuru būtu jārunā, ir maize, kur, spriežot pēc aprēķiniem, cenā graudi sastāda tikai 1% no cenas. Tikai 1 procentu! Un tāpēc šinī gadījumā ekonomiskais pamatojums tam, ka maizes tirgotāji varētu pacelt cenu, ir visai niecīgs. Protams, katrs centīsies izmantot šo situāciju, lai kaut kā pamatotu savus peļņas tīkojumus.

Daudz nopietnāka šī situācija ir cūkaudzētājiem, tāpēc mēs nopietni apsveram situāciju, apkopojam precizētus datus. Es vēlreiz saku: nevis vienkārši populistiski pateiktos, bet uz oktobra sākumu precīzi apkopotos, pārbaudītos datus, kā tas ir paredzēts Latvijas likumdošanā, bet tālāk mēs varēsim lemt arī par graudu importa sistēmas nosacījumu maiņu, taču to mēs darīsim tikai tad, kad mēs pilnīgi precīzi zināsim reālo situāciju.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Nikolajs Kabanovs.

N.Kabanovs (politisko organizāciju apvienības "Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā" frakcija).

Priekšsēdētājas kundze! Kolēģi deputāti! Cienījamie Latvijas iedzīvotāji! Lēmums par kompensāciju piešķiršanu zemniekiem parādīs, kā patiesībā pret vienkāršajiem cilvēkiem izturas varas partijas, kā tie, kuru nosaukumā ir vārds "zemnieki", nobalsos - vai viņi nobalsos savu vēlētāju labā vai izdabājot drakoniskajam monetārajam budžetam. Šajās dienās mūs vēro visi Latvijas zemnieki. Simtiem tūkstošu cilvēku, kuri stāv uz bada sliekšņa. Ja Saeima atteiksies izsniegt līdzekļus, tad Latgales saimniecības, kur bojā aizgājuši līdz 90% graudu ražas, piemeklēs cilvēciska katastrofa.

Taču pirms tam valdība izjutīs politiskas sekas. Neviens nešaubās, ka Latvijas zemnieki, no kuriem vairākums ir pilsoņi, balsos pret Eiropas Savienību gadījumā, ja viņiem netiks sniegta palīdzība. Turklāt tā nauda, kuru no valdības pieprasa zemnieki, ir pilnībā pa spēkam Latvijas budžetam.

Lūk, mazs piemērs! Dažādu ministriju valsts sekretāru sanāksmē ir paredzēts izskatīt Latvijas Bruņoto spēku turpmāko sūtīšanu uz ārvalstīm. Tikai 8.Saeimas pilnvaru laikā vien tam tika plānots iztērēt vairāk nekā 16 miljonus latu. Lūdzu, piešķiriet šos līdzekļus labāk zemniekiem, un arī Latvijai vēl paliks.

Sēdes vadītāja. Deputāts Augusts Brigmanis.

A.Brigmanis (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Godājamie kolēģi! Tiešām jautājums par ārkārtas stāvokli lauksaimniecībā ir nobriedis, un tas ir ļoti ass, it sevišķi graudkopībā.

Es ar dziļu interesi klausījos mūsu cienījamās opozīcijas kolēģa Ata Slaktera uzstāšanos un centos tur saklausīt ļoti racionālus priekšlikumus, ko darīt, bet diemžēl, izņemot vecās, agronomam labi zināmās lietas, ka laikus jāiesēj un laikus jānopļauj, es neko citu tur nedzirdēju.

Es gribētu pateikt vien to, ka, skaidrs, šīs problēmas mūsu pašreizējā situācijā sakņojas daudz dziļāk. Tās nav radušās šīs valdības laikā, jo ne jau viena gada laikā mūsu zemnieki ir kļuvuši tik šausmīgi nabadzīgi un zināmā mērā varbūt arī energoneapbruņoti.

Paskatīsimies šīs kalšu jaudas vai arī šo materiāli tehnisko bāzi! Šie kombaini, kas mums pašreiz ir, daudzviet ir novecojuši, un faktiski tas, ka iepriekšējās valdības nav izveidojušas pietiekami labu bāzi un nav zemniekiem devušas šos līdzekļus pietiekamā vairumā, lai viņi šo kalšu sistēmu varētu attīstīt, ir akmens mūsu cienījamo opozīcijas partneru dārziņā, un šodien šos augļus plūcam mēs. Un bieži vien ne jau tikai tāpēc, ka šis lietus ir bijis, nav varējuši novākt ražu, bet viņiem tiešām nav bijis kalšu, kur šo labību nolikt. Tā ir bijis galvenokārt tur, kur nav bijusi radīta šī kalšu sistēma, kur šī modernizācija nav bijusi pietiekami laba, un te nu mēs esam pie šīs sasistās siles.

Tomēr mums ir jāglābj šī situācija, kāda tā pašreiz ir, un tāpēc, ja mēs šodien lasām šo lēmumu, ko opozīcija mums piedāvā, ka līdz 15.septembrim ir jāapkopo šie dati, tad es varu pateikt, cienījamā opozīcija, ka šie dati faktiski jau tūlīt būs apkopoti bez jūsu uzaicinājuma. Šos jautājumus zemkopības ministrs, mūsu aicināts, tātad ir jau apkopojis. Arī Repšes kunga valdībā šis jautājums ir izskatīts, un te nekāda jauna Amerika nav jāatklāj, lai pieņemtu kaut kādu populistisku lēmumu.

Šodien šo jautājumu mēs skatījām arī mūsu Pieprasījumu komisijā un mēs, koalīcijas partneri, faktiski visi bijām vienisprātis, ka zemniekiem zaudējumi ir jākompensē. Par to mēs visi esam vienās domās, tāpēc mums šodien nevajadzēja sasaukt šo Saeimas sēdi, lai mēs pie šīs gudrības nonāktu.

Jautājums, protams, ir tikai par to, cik lielā apjomā mūsu valsts to var darīt - kādu summu samaksāt un kādā veidā. Protams, šis jautājums ir jārisina kompleksi, un katrā ziņā tos priekšlikumus, ko Rozes kungs šeit ir licis priekšā - gan par kredītiem, gan par tiešajiem maksājumiem - , Zaļo un zemnieku savienības frakcija uzskata par aktuāliem un uztur spēkā.

Es domāju, ka faktiski nākamās nedēļas laikā būs zināmi šie konkrētie skaitļi, kādi tie varētu būt, - vai tie būs 5 vai 8 miljonu robežās vai mazāk. To rādīs jau konkrēti aprēķini, nevis tukši, no gaisa pagrābti cipari, un tad mēs varēsim arī pilnīgi konkrēti spriest, kādu summu mēs zemniekiem varēsim šajā situācijā atvēlēt.

Taču viens ir skaidrs - no šīs tribīnes mums visiem kopā zemniekiem ir jāpasaka: "Jā, mēs zaudējumus kompensēsim! Cik lieli tie būs - to mēs faktiski pateiksim nākamās nedēļas beigās vai aiznākošās nedēļas sākumā. Jā, jūsu raža, ko jūs sējat, ir vajadzīga. Jā, ziemāji ir jāapsēj, jo tā ir mūsu nākamā raža."

Es gribētu vērst uzmanību uz to, ka mums pašlaik ir jārunā ne tikai par šodienu, bet arī par nākotni un faktiski jau nākamā gada budžeta lauku atbalsta maksājumos ir jāparedz tādas programmas, kas ir saistītas ar kooperācijas attīstību laukos, kas ir saistītas ar kalšu sistēmas attīstību laukos. Acīmredzot arī šīs lietas, ko iepriekšējās valdības nav pietiekami ņēmušas vērā, mums patlaban ir jāņem vērā.

Un mēs, Zaļo un zemnieku savienības frakcija, šo jautājumu šodien skatījām arī savas frakcijas sēdē, kopumā domājot par to, ko tagad darīt, lai šo jautājumu šīs Saeimas sēdē mēs noslēgtu. Tiešām šis lēmums faktiski ir jānodod mūsu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, lai jau nākamajā nedēļā, saņemot konkrētus datus par šo postījumu apjomu, mēs valdībā varētu pieņemt jau pilnīgi konkrētu lēmumu, cik lielā apjomā zemniekiem šie zaudējumi tiks kompensēti. Taču par to, ka tie tiks kompensēti, principā mēs esam pārliecināti.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Andis Kāposts.

A.Kāposts (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Šī jau nav pirmā katastrofa laukos. Katrā nozarē tādas ir bijušas. Šogad vienkārši ir ārkārtas situācija graudaugu laukos, kura patiešām ir katastrofāla, bet, kā Augusts jau pieminēja, tās pašlaik ir dabas sekas, taču kopējās sekas iz izraisījusi iepriekšējā politika.

Man ļoti patīk Slaktera kungs, kurš beidzot ir atcerējies, ka ir arī mazie un vidējie zemnieki. Kādreiz bija doma, ka būs tikai lielsaimniecības, un tās arī daļēji tika labi finansētas, bet šie vidējie un mazie zemnieki tomēr tika atstāti novārtā. Un viņiem tagad arī iet visgrūtāk.

Pilnīgi pareizi! Tā ka pašreizējā situācija nav viennozīmīga, un nezin vai vienas dienas laikā mēs pašlaik to uz karstām pēdām izlabosim.

Tomēr par vienu es esmu pārliecināts. Par to, ka šie līdzekļi ir jādabū, un mēs tos dabūsim un zemniekiem atdosim šo naudu. Daudz? *(Starpsaucieni no zāles.)* Gan dabūsim!

Sēdes vadītāja. Deputāta kungs! Ar zāli jūs nedrīkstat sarunāties! Paldies.

Deputāts Gundars Bērziņš.

G.Bērziņš (Tautas partijas frakcija).

Godāto Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie deputāti! Zemnieki no Repšes kunga dabūs noteikti. Bet - diez vai naudu, visdrīzāk - pa kaklu.

Vai šobrīd valstī ir ārkārtas situācija un vai valdība par to ir lēmusi? Te visi brūk virsū valdībai, un es gribētu no visas sirds aizstāvēt valdību. Valdība savā lēmumā ir konstatējusi: valstī ir ārkārtas situācija - *force majeure* situācija. Jo valdība pati ir ārkārtas situācija. Austrumu robežas būves gadījumā tika nolemts: valdība pati ir katastrofa! Kur vēl lielāka katastrofa var būt valstī! Dabas katastrofas, plūdi, ūdeņi, vēji, zibeņi... Mums jau pietiek ar Repši un valdību, kas ir vislielākā katastrofa, kāda vispār ir iespējama.

Par situāciju, kāda ir laukos. Situācija tiešām nav veidojusies īsā laikā. Un zaudējumi šogad, pēc manām aplēsēm, tuvojas 100 miljoniem latu - tikai tie, kas ir radušies no dabas apstākļiem. Un kā tie zaudējumi ir veidojušies? Tie ir sākuši veidoties no pagājušā rudens, kad bija ļoti sauss, iesēt bija ļoti grūti. Veģetācijas periods sākās tikai septembra otrajā nedēļā, ziema bija ļoti slapja, divreiz nokusa

viss sniegs, ūdens pārklāja pat tādus laukus, kur ir tīrā smilts, un applūda pat tādi sējumi, kur savu mūžu ūdens nav redzēts. Pavasarī bija kailsals. Kad sākās veģetācijas periods, bija mīnus 18 grādi. Pārsēto platību apjoms… Vai jūs esat saskaitījuši, cik pavasarī pārsēja…? Desmitiem tūkstošu hektāru. Cik daudz sējumu aizgāja bojā? Pēc mana aprēķina, pavasarī zemnieki cieta apmēram 12 miljonus latu lielus zaudējumus no nelabvēlīgiem ziemas apstākļiem.

Pēc tam nāca vasara, pietiekami laba, bet, sākot ar augustu - sākot ar 4.augustu -, praktiski, vismaz Vidzemē un Latgalē, nav bijis iespējams iziet uz lauka vai ir bijis iespējams iziet uz lauka tikai dažas stundas, ir strādāts līdz pulksten pieciem rītā. Kā šobrīd izskatās labība? Jūs visi esat ziemā pikojušies, vēluši sniega pikas. Ja graudu mitrums ir pāri 30 procentiem, jūs no šādiem graudiem varat uztaisīt tādu sniega piku. Tādu sniega piku! Šobrīd elevatori… vesela virkne… jūs sakāt, ka nav kalšu… Tās pašas kaltes, kas jau ir, ir piebāztas ar trīsdesmitprocentīga mitruma graudiem, ar kuriem var pikoties. Nostāvējuši tikai vienu dienu, šie graudi sāk smaržot. Sākumā tie smaržo pēc maizes, jo tie ir audzēti maizei, bet pēc tam tie sāk sāji, skābi smaržot. Ieejiet jebkurā lielajā elevatorā vai kaltē, kuru, kā jūs sakāt, nav. Ir tādas! Tikai - kāda tur ir smarža? Jūs tur jutīsiet, kāda ir situācija.

Cik daudzus cilvēkus tas skar? Ja tas skartu vienu vai divus cilvēkus, varētu būt dažādi… Kopumā ar lauksaimniecību valstī ir saistīti apmēram 18% iedzīvotāju, tas ir, apmēram 350 000 cilvēku. Un tas tieši vai netieši skar gan lielo, gan mazo, tas skar tos cilvēkus, kas šogad nenoraks kartupeļus, uz kā bāzējas viņu ģimenes racions vai lopu barošana. No tā būs atkarīgs arī tas, cik būs tādu bērnu, kuriem nebūs iespējas apmeklēt skolas.

Brigmaņa kungs, jūs varbūt nedzirdējāt… Jebkurā radio un televīzijas raidījumā, kur vien runā zemnieki, viņi prasa vienu: "Pasakiet šodien skaidri, kas būs un kad! (*Starpsauciens: "Būs!"*) Parādiet kaut vienu lēmumu, kas ir pieņemts!" Ko Rozes kungs piedāvā? Lietojot medicīnas terminoloģijā kā Circenes kundze, var teikt, ka viņš rīkojas tā, it kā skaitītu mirušos… Viņš staigā un tik patausta: "Vēl ir silts, vēl nav miris! Tad, kad visi būs apmiruši, mēs tieši tā arī pateiksim - ir apmiruši 100%." Līdz 1.oktobrim skaitīs… Mirušos nevajag skaitīt! Palīdzēsim zemniekiem, kamēr viņi ir dzīvi! Šobrīd lauksaimnieki gaida skaidru atbildi - būs palīdzība vai nebūs.

Zemnieki ir mums zvanījuši no daudzām Latvijas vietām. Un es domāju, šodien sasauktā ārkārtas sēde būtībā ir par Eiropas Savienību. No tā, ko šajā sēdē šodien mēs nolemsim, būs atkarīgs, kāds būs balsojums jautājumā par iestāšanos Eiropas Savienībā. Cilvēki gaida, lai valsts un valdība, un Saeima viņus sadzird un saprot. Tie nav daži desmiti cilvēku, tie ir desmitiem tūkstošu, pat simtiem tūkstošu cilvēku!

Kāda gan viņiem ir ticība, ja viņus šodien Rīgā neviens nesadzird! No Latgales līdz Rīgai ir 200 kilometru. Izrādās, te kurlie sēž! Te skaitīs mirušos! Zemniekus te nesadzird! Kāds pamats ticēt, ka Brisele sadzirdēs? Kāds pamats ticēt tam?

Šodien no jūsu lēmuma būs atkarīgs, vai lauku cilvēki nobalsos par Eiropas Savienību. Nenoveliet šo atbildību no sevis! Varat jau meklēt vainas citos... Es esmu gatavs, arī tāpēc, kā esmu bijušajās valdībās strādājis, uzņemties atbildību. Darīsim visu, ko vien varam, vainīgi, nevainīgi...

Šodien cilvēkiem ir jāzina skaidri - palīdzēsim vai nepalīdzēsim. Situācija, kāda ir laukos, ir skaidra visiem cilvēkiem, kas laukos dzīvo. Kāpēc tā viņu reakcija varbūt nav pārāk asa un kāpēc jūs varbūt nesadzirdat šinīs biezajās sienās? Tāpēc, ka cilvēki šobrīd vēl cīnās par to, ko var izdarīt. Viņiem nav laika. Viņi pat šodienas sēdi neklausās. Ja šodien nelīst lietus, tad viņi neklausās pat šodienas sēdi! Viņiem pat tam nav laika! Viņi paskatīsies vakarā televīziju, rīt izlasīs avīzēs. Tiek šodienas sēdē lemts viņu liktenis, bet viņiem, es domāju, lielai daļai, nav pat laika to paklausīties.

Un mēs šodien balsojot lemsim ne jau par to, kāda ir situācija, - vai ārkārtas situācija laukos ir vai nav. Mēs šodien ar savu balsojumu parādīsim, vai mēs to situāciju saprotam vai nesaprotam. Vai mēs kaut ko zinām, vai aizstāvam sabiedrības intereses ļoti svarīgos jautājumos. Un šoreiz šeit vairs nelīdzēs nekādas atrunas!

Par vēl vienu lietu - jaunu krīzi, kura briest, Brigmaņa kungs. Tas ir jūsu pieņemtais lēmums. Lai jums atkal nebūtu pārsteigums, aizbrauciet uz Igaunijas muitas punktiem! Jūs tikko kā esat izgrozījuši Muitas likumu. Agrāk bija ierobežota cukura ievešana pāri robežai, bet tagad jūs esat to atļāvuši. No 1.septembra masveidā - masveidā, Brigmaņa kungs! - Latvijā ieplūst cukurs - desmitiem, simtiem tonnu! Valkā vairumtirdzniecības bāzes ir sākušas strādāt cauru diennakti. Tas tā ir! Tur jūs pat Slaktera kungu nevarat vainot. Tas projekts ir jūsu pieņemts, tas ir stājies spēkā 1.septembrī. Un tūlīt jau briest nākamā krīze - vai nu jūsu nezināšanas, vai apzinātas darbības dēļ. Kāposta kungs, aizbrauciet uz Valku, paskatieties, kas tur notiek! Tad redzēsiet, kādu lēmumu jūs esat iesniedzis šeit, kāds tas ir pieņemts un ko tas maksās Latvijas cukurbiešu audzētājiem!

Tāpēc es aicinu ļoti apzinīgi izturēties pret šo situāciju un pieņemt vienkāršu un skaidru lēmumu, jo lauku cilvēkiem ir jāzina, vai viņiem palīdzēs vai ne! Tukša runāšana šeit nelīdzēs, un es aicinu apzināties arī to, ka šis balsojums principā ir arī priekšspēle tam, kāds būs balsojums referendumā. Ja balsojums referendumā būs negatīvs, tad jūs varēsiet vainot cits citu, bet visi tie, kuri šodien nobalsos pret to, ka valdībai 16.septembrī ir skaidri jāpasaka, kas būs, būsiet vaininieki tam, ka sabiedrība būs noskaņota pret šo lēmumu.

Aicinu uz saprātu!

Sēdes vadītāja. Deputāte Elita Šņepste.

E.Šņepste (Tautas partijas frakcija).

Ministra kungs! Godātie kolēģi! No aptuveni 850 Preiļu rajona saimniecībām, kas nodarbojas ar graudaugu audzēšanu, 558 saimniecības Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomei uz šā gada 9.septembri ir sniegušas informāciju par to, ka aptuveni 89 procenti graudaugu platību nav novāktas, tāpēc šobrīd ir pamats uzskatīt, ka šoruden zemniekiem, kas nodarbojas ar graudaugu audzēšanu, būs lielas problēmas ar sēklas materiālu ziemājiem un kā tieši tāda pati situācija būs arī pavasarī ar vasarāju sēklas materiālu. Zemā graudaugu kvalitāte ietekmēs lopkopības un cūkkopības nozaru attīstību Latgales reģionā. Lopkopības nozarēs tas varētu izpausties kā piena kvalitātes un izslaukuma samazināšanās, dzīvnieku veselības stāvokļa pasliktināšanās, un ganāmpulka skaita samazināšanās.

Katastrofāla situācija veidojas cūkkopības nozarē, kur kā barība pamatā tiek izmantoti lopbarības graudi. Šajā nozarē dabas apstākļu radītās sekas ir neprognozējamas, tāpēc, godātie kolēģi, ir vitāli svarīgi katram no mums pareizi izvērtēt esošo situāciju laukos un lemt par zaudējumu kompensācijas piešķiršanu graudaugu audzētājiem, jo šim brīdim atbilstoša ir paruna: "Ko sēsi, to nepļausi!"

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Māris Kučinskis.

M.Kučinskis (Tautas partijas frakcija).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Godātais ministra kungs! Deputāti! Esmu viens no nedaudzajiem, varbūt četriem, cik zinu, kuri reāli patiešām dzīvo Vidzemē, nevis ir tur tikai ievēlēti, tāpēc man negribētos, lai pēc deputāta darba beigām atgriešanās mājās kādreiz būtu vēl sarežģītāka.

Neraksturošu Vidzemes situāciju, jo par to ir pietiekami daudz dzirdēts. Tur notiek tas pats, kas redzams visur. Novākti ir apmēram 60% sējumu, kaltes nespēj mitro labību pārstrādāt. Ārkārtas situācija izsludināta Valmieras, Valkas un Gulbenes rajonos. Prognozes sējai ir apmēram 50%, kas tiks iesēts.

Kas tad uztrauc zemniekus? Tas ir tas, par ko arī mēs paši šodien gribam runāt. Tā pirmām kārtām ir Eiropas Savienības nauda nākamgad. Apsējot tikai 50%, tas ir pirmais bīstamais punkts.

Un otrais ir tas, ko šobrīd prasa tie, kuri vēl var apsēt laukus. Viņi jautā: "Būs vai nebūs?" Taču katrs jau labi zina, ka tad, ja mēs kaut ko solām un ja mums būs nauda, tad mums dos arī uz parāda, bet savukārt, ja nav tādas pārliecības, tad arī uz parāda neviens neko nedod.

Pirms sēdes es runāju ar Kāposta kungu, kurš arī šeit uzstājās, un es patiešām ticu viņa dziļajai vēlmei palīdzēt zemniekiem. Tāpat es vēl joprojām domāju, ka arī visa Zemnieku un zaļo partija grib viņiem palīdzēt. Iespējams, ka tāpat domā pat visi deputāti un ministrs. Jautājuma būtība ir cita: vai šobrīd šī ticība zemniekos parādīsies, ja šodien nobalsosim par to, kas ir teikts alternatīvajā projektā? Kaut kad komisija kaut ko lems, kaut ko skaitīs un tad kaut kad to paziņos. Var jau būt, ka kādus zemniekus arī pārliecināja zemkopības ministra uzstāšanās par to, ka palīdzība būs, bet diez kāpēc mums un arī man tā šķita, ka šīs pārliecības joprojām nav.

Un tad rodas arī šis jautājums: cik daudz lemj koalīcijas partijas, cik daudz lemj zemnieki, cik daudz lemj Saeima un cik daudz lemj Repšes kungs. Un vai tas, ka ministrs saka: "Mēs atbalstām!", nozīmē, ka par to pozitīvi lems arī valdība kopumā? Un tad galu galā pastāv arī šis jautājums: "Vai premjers to sapratīs?"

Tāpēc es aicinu šodien tomēr nenovērtēt par zemu to, ko spēj Saeima, jo līdz šim ir radies priekšstats, ka galvenais ir premjers, pēc tam ir valdība, bet Saeima ir tikai tā, kas nobalso tā, kā vajag.

Es tomēr aicinu šodien noteikt šos konkrētos datumus, noteikt 16.septembri (var noteikt arī 15. vai 17.septembri), lai mēs neatstātu šo zāli, nenosaukuši dienu, kurā vēlētāji, cilvēki, kurus mēs šeit galu galā pārstāvam, varētu saņemt šo atbildi - būs vai nebūs atbalsts.

Un es vēl joprojām ticu pozitīvam iznākumam.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Pēteris Tabūns.

P.Tabūns (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai"/LNNK).

Labdien, kolēģi! Jaukie opozicionāri! Slaktera kungs! Bērziņa kungs! Nav jau tā, ka uztraukušies esat tikai jūs. Tikpat daudz, varbūt pat vēl vairāk, esam uztraukušies mēs visi, neskatoties uz to, vai tā ir pozīcija vai opozīcija, tā vai cita partija.

Situācija laukos ir patiešām kritiska, vietvietām pat traģiska, un mēs to ļoti labi apzināmies. Situāciju laukos zinām arī mēs, tie, kuri neesam zemnieki, kuri nesējam un nepļaujam, Slaktera kungs! Zinām, ļoti labi zinām!

Es esmu ievēlēts no Latgales vēlēšanu apgabala. Biju Latgalē, iepazinos ar šo situāciju un speciāli uzrakstīju vēstuli premjerministram ar lūgumu steidzīgi izskatīt šo jautājumu, pievērst uzmanību šai situācijai, izveidot speciālu komisiju, lai novērtētu zaudējumus un zemniekiem sniegtu palīdzību. Tā rīkojušies esam arī mēs, jo ne jau tikai jums ir uztraukums par to. Tā nevajadzētu šeit, Saeimā, runāt!

Šī bēda, šī rūpe ir mūsu visu - gan pilsētnieku, gan laucinieku bēda, nešķirojot pa partijām. Jo situācija patiešām, it īpaši Latgalē, ir ārkārtīgi traģiska, lai gan cilvēki tur beidzot bija sasparojušies: pērnruden un šopavasar viņi ņēma kredītus, apsēja platības, viena otra saimniecība apsēja pat neredzētas platības - vairākus simtus hektāru, taču tagad tas viss faktiski ir skurstenī. Izmisums valda. Un tāpēc, protams, šai situācijai ir jārod risinājums. Par to nav divu domu!

Es raksturošu situāciju Latgalē, jo iepazinos ar to patiešām pamatīgi. Man ļoti konkrētu informāciju sniedza arī Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs, kuru ar lielām pūlēm ir izdevies saglabāt vairāku gadu garumā. Un tagad tas strādā ļoti labi. Pie tam tas ir izveidojis un šobrīd ļoti labi darbojas arī sadarbības projekts, kurā piedalās akciju sabiedrība "Rēzeknes Dzirnavnieks" kā pārtikas graudu iepircēja, zemnieki - kā graudu audzētāji un Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs ar Štramkales kundzi priekšgalā - kā konsultants pārtikas graudu audzēšanas tehnoloģijās, īsi sakot, kā padomdevējs. Latgalē šī rosība ir sākusies, bet šī rosība šogad var beigties un ilgus, ilgus gadus vairs neatsākties.

Tādēļ mēs patiešām šorīt sanācām arī Pieprasījumu komisijas sēdē. To ierosināja ne tikai opozīcijas, bet visi, visi deputāti, kuri ir Pieprasījumu komisijā, un tā mēs klausījāmies šorīt gan Rozes kungu - zemkopības ministru, gan Induli Jansona kungu un vēl citus, kuri sniedza informāciju. Arī paši deputāti runāja par šo bēdīgo situāciju. Un es domāju, ka mūsu visu vēlēšanās ir viennozīmīga un visiem vienāda. Mums ļoti steidzīgi patiešām ir jākonstatē situācija. Atlikusi vairs apmēram tikai šī nedēļa, lai konstatētu zaudējumus, un tad ir jāapsver visas iespējas - absolūti visas iespējas, kur rast naudu, lai zemniekiem palīdzētu. Jo sēja jau faktiski ir klāt, kavēties nedrīkst, un, ja neiesēs, tad situācija, it īpaši Latgalē, - es jums vēlreiz atgādinu - kļūs īpaši bēdīga. Šis panīkums, šī situācija Latgalē, kura atzīta ne jau tikai Latvijā par pašu nabadzīgāko reģionu, var izvērsties ļoti plaši, un tad mēs to nespēsim labot pat pie labākās gribas ilgākā laika posmā.

Tāpēc jārīkojas steidzīgi, lai zemniekiem nezustu griba strādāt, sēt graudaugus, jo runa jau nav tikai par graudaugiem. Ir runa arī par liniem, ir runa par citām kultūrām - par rapsi un tā tālāk.

Tā ka es vēlreiz aicinu deputātus patiešām ļoti nopietni iesaistīties šajā darbā, arī, iespējams, veidojot šīs grupas, kas noteiks, kā rīkoties attiecīgi Vidzemē, Latgalē, Kurzemē un Zemgalē vai kādā citā konkrētā rajonā, lai konstatētu šo situāciju un pēc tam sniegtu palīdzību.

Es esmu pārliecināts… es domāju, ka šī palīdzība tiks sniegta, jo tā nav tikai Rozes kunga vai mūsu citu vēlme. Es domāju, ka tā ir absolūti visu mūsu liela vēlēšanās un griba. Tas mums vienkārši ir jāizdara!

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Staņislavs Šķesters.

S.Šķesters (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Visiem ir skaidrs, ka lauksaimniecība ir pati lielākā uzņēmējdarbības nozare, kurā pastāv vislielākais risks, un mēs to saprotam. Latvijā faktiski arī šie klimatiskie apstākļi ir ļoti mainīgi. It īpaši tad, ja skatāmies atšķirības, teiksim, starp mūsu valsts rietumiem un austrumiem. Un tāpēc ir saprotams tas, ka arī visi agrotehniskie pasākumi ir veicami atšķirīgi. Teiksim, tādā reģionā kā Latgale šie procesi - sēja un ražas novākšana - sākas ar divu nedēļu iekavēšanos, tāpēc arī šodien ir saprotama esošā situācija. Pats kritiskākais stāvoklis tomēr ir šajos reģionos, jo tur šis nokrišņu daudzums pēdējās dekādēs ir četras reizes lielāks nekā parastā norma.

Es domāju, ka šī situācija, it sevišķi Latgalē, ar graudu novākšanu ir zemniekiem radījusi vislielākos zaudējumus.

Uz šodienu ir novākts aptuveni 20% graudaugu, un es pats no savas pieredzes pat gribētu pateikt to, ka tad, kad es pats uzsāku šo kulšanu un apbraucu laukam vienu riņķi, es iekūlu bunkuru. Un tad pēc visām šīm lietavām es atkal mēģināju… Un tad uznāca lietus. Sanāca tikai vienu bunkuru iekult… Tad atkal uznāca lietus, un man nācās tiešām apbraukt trīs riņķus, jo tikai tad es spēju šo bunkuru piepildīt. Tas ir reāli…

Ko tas liecina? To, ka šie zudumi ir milzīgi. Tie aptuveni sastāda 75-80% no tā, ko varēja iegūt. Ir skaidrs, ka zemnieks un lauksaimnieks tīrumā ir ielicis līdzekļus: gan ar sēklu, gan ar minerālmēsliem, degvielu un visu pārējo, taču rezultāts ir tāds, kāds tas ir. Un ir saprotams, ka šo augļu, šā ieguvuma, kas varēja būt, tagad nav. Un zemnieks pie tā absolūti nav vainīgs. Un šeit tiešām ir jādomā valstij, jo šī ir ārkārtas situācija, tāpēc līdzekļi un nauda šai kompensācijai ir jāatrod, lai kaut daļēji segtu zaudējumus. Tas ļautu mūsu zemniekiem tālāk attīstīties un šogad vismaz iesēt šos ziemājus.

Jo, ja mēs skatāmies šīs kompensācijas apmēru - 50 latus, tad redzam, ka tā praktiski ir graudu vienas tonnas pārdodamā cena, un, ja ražība ir 5-6 tonnas no hektāra, automātiski ir saprotams, ka šī piešķiramā nauda nav tik liela, lai varētu šinī gadījumā kompensēt 1/5 daļu no tā, ko zemnieks varēja iegūt. Tomēr arī tas mums būtu nepieciešams, lai mēs vismaz nenogremdētu šos zemniekus un atbalstītu tos zemniekus, kuri šodien strādā, turklāt normāli darbojas lauksaimniecībā.

Tāpēc es domāju, ka šajā kompensācijas mehānismā obligāti ir jāievieš reģionālais koeficients, jo ir taču skaidrs, ka visā Latvijā nevar viennozīmīgi teikt, ka visas platības tika zaudētas. Rietumu reģionos, varbūt arī Zemgalē, tika novākti 60% graudaugu, bet ir teritorijas, kur tie ir novākti 20 vai 10 procentu apmērā.

Cienījamie kolēģi, lūdzu jūs tiešām atbalstīt kompensāciju izmaksu zemniekiem sakarā ar šo ārkārtas situāciju.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Jānis Urbanovičs.

J.Urbanovičs (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Godātā priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Nekādā ziņā nebiju plānojis runāt, bet, uzklausījis ministra kungu, tāpat arī viņa "advokātus", kas šeit nāca un stāstīja, ka, lūk, tikai aplamie uzbrucēji traucē valsts attīstību pareizā virzienā, ka viņi paši visu zina un visu izdarīs, ka zemnieki tikai pa viņiem vien zināmiem kanāliem visu uzzinās un ka jau rīt viņi zinās un būs pilni optimisma.

Redziet, pēc būtības šodienas sēde jau ir padarījusi savu darbu, un mūsu lēmumiem vairs absolūti nav nekādas nozīmes. Ja komisija, kuru vada Emša kungs, tagad dabūs izskatīt jautājumu par to, vai un kādā veidā ministram līdz 15.septembrim vajag izstrādāt savu rīcības plānu šajā kritiskajā situācijā, tad tas būs mūsu visu kopīgs zaudējums. Un es pat nezinu, kā no tā izvairīties.

Es gaidīju, ka ministrs atnāks un teiks: "Nevajag man izteikt šodien nekādu neuzticību!" Ko mēs būtībā visi pēc valdošās koalīcijas iniciatīvas gatavojamies darīt? Proti, mēs izveidosim komisiju, kas vērtēs viņa neizdarības, tad, kā Tabūna kungs zināja stāstīt, sūtīsim visādus komisārus uz dažādiem apgabaliem, pagastiem. Viņi tad visu izpētīs, saskaitīs un tad varbūt...

Redziet, problēma slēpjas ārpus šīm sienām, un mums tā būtu vienkārši jāielaiž šeit iekšā un sevī. Un šī problēma ir tāda: vai valstij ir reāls, konkrēts plāns, kā cīnīties ar tām nebūšanām, kas ir radušās, pieņemsim, dabas stihijas dēļ? Droši vien ne tikai tās dēļ... Ir vai nav? Un mums kā parlamentāriešiem, kas acīmredzot nodarbojas ne tikai ar ātrākās iestāšanās Eiropā dažādu sadaļu aizvēršanu, kas risina integrāciju plosošās problēmas, kas mēģina iztirzāt izglītību: kā mācīt, cik bieži, kādās stundās, kā atzīmes likt. Nu acīmredzot mēs izskatām arī tos jautājumus, kas konkrēti nokrīt no gaisa lietus un vēja veidā. Kā mēs šīs problēmas risināsim?

Mēs esam ievēlējuši izpildvaru, proti, valdību, kurā ir arī Tabūna runā pieminētās komisijas, un viņu pienākums ir to darīt katru dienu. Gan šodien, gan arī jau pagājušajā nedēļā, kad tika izsludināta šī ārkārtas sēde, es gaidīju no ministra, ka viņš atnāks un teiks: "Mēs taisām... Mēs jau esam izdarījuši to un to un darīsim to un to."

Tiek stāstīts par to, ka tiks vērtēts viss kas. Neticu! Ja jūs to nevarat pateikt šodien, tad jūs to nedarīsiet arī rīt. Tad es uzreiz domāju: "Jūs taču absolūti neesat nekādi traki cilvēki! Galu galā tik daudz par jums ir balsu atdots." Acīmredzot ir kaut kāds aprēķins, bet kāds?

Vai atbilde nav meklējama tajā aspektā, ka visas nepatikšanas jūs solāt novērst nevis tagad, bet pēc 20.septembra? Šāds ļoti intensīvs signāls no visas valdošās koalīcijas šodien plūst pa visiem masu medijiem, ka, lūk, līdz 20.septembrim būs moratorijs par integrāciju, būs moratorijs par to un moratorijs par šito. Cilvēki dzird un klausās, un domā: "Paga, paga! Tas nozīmē, ka tie sūdi būs noteikti pēc 20.septembra! Ko es tagad varu darīt, lai šie sūdi nenāktu pār mani?... Ā, bet kas viņiem varētu nepatikt? Ko es vispār varu darīt? Atsaukt es viņus nevaru. Es varu 20.septembrī vienīgi aiziet un nobalsot referendumā citādi, nekā šie mani eventuālie pāridarītāji..."

Es neaģitēju par konkrētu rīcību referendumā, es tikai saku, ka jūs uzvedaties absolūti bērnišķīgi, vadošā koalīcija! Jūs nupat gribat veidot kaut kādu komisiju, kaut ko novilcināt... Jūs cīnāties ar opozīciju, bet nemēģināt risināt jautājumus! Tas ir aplami! Un tas ir slikti ne jau tāpēc, ka tas nepatīk kādam no opozīcijas, bet vispirmām kārtām ir slikti jums pašiem.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Deputāts Indulis Emsis.

I.Emsis (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Godātie kolēģi! Zemniecība tiešām ir sociāli jutīgs slānis un primārs ražotājs, kas patiesi ir pakļauts gan klimatiskajam, gan arī politiskajam riskam.

Vispirms par klimatisko risku. Zemniekiem tiešām ir radīti zaudējumi šā riska dēļ. Šie zaudējumi ir jākompensē. Šajā ziņā mēs esam vienisprātis. Mūsu pienākums ir palīdzēt, un mēs arī palīdzēsim. Ir tikai jautājums - kā? Tieši kādā veidā šogad, šajā riska gadā, ir jāpalīdz zemniekiem? Tas ir jāizvērtē! Un to nevar darīt tā - uzkāpt tribīnē kā gailis laktā, nodziedāt skaistu dziesmu, un līdz ar to zemnieki būs glābti. Tā nebūs! Mums ir jāizanalizē, kāda ir šī situācija un tieši kā vislabāk šajā konkrētajā gadījumā mēs varam palīdzēt.

Tāpēc Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija skatīs šo jautājumu jau nākamās nedēļas otrdienā, un pēc tam arī mūsu ministrs šajā dienā būs gatavs mūs informēt un runāt jau par konkrētām iespējām, par konkrētām aplēsēm saistībā ar zaudējumiem, par to, kā varētu visefektīvāk šajā konkrētajā situācijā zemniekiem palīdzēt.

Es ceru, ka arī Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ar savu deputātu zināšanām varēs palīdzēt valdībai atrast vispareizāko risinājumu.

Tagad par politisko risku. Protams, arī Zaļo un zemnieku savienība šeit raugās, kā varētu radīt stabilāku sistēmu, lai zemniekiem palīdzētu. Un te nu man liekas, ka, balstoties uz šādu ikreizēju valdības palīdzību, to gaidot, mēs īstenībā zemniekus pakļaujam zināmam politiskam riskam, ka viņiem akurāti ir jāpielāgojas tai konkrētajai valdības sistēmai un struktūrai, kāda nu tā ir, tiem politiskajiem spēkiem, kādi nu kurā brīdī ir pie varas. Līdz ar to zemnieki nevar justies stabili.

Tāpēc varbūt ir pienācis laiks tādam risinājumam, kādu ir piedāvājusi mūsu frakcija; piemēram, Vilnis-Edvīns Bresis ierosināja, ka mēs varētu padomāt par tādu riska fonda radīšanu, kas būtu pastāvīgi pieejams tiem zemniekiem, uz kuriem krīze ir atstājusi vislielāko iespaidu. Mēs tad ik gadu uzkrātu naudu šādā riska fondā un ar šā riska fonda līdzekļiem tad arī rīkotos.

Var jau, protams, teikt, ka mums ir apdrošināšanas sistēma un jautāt: "Kāpēc nevarētu vērsties tur un izmantot šīs apdrošināšanas sistēmas un bankas?" Tas jau ir mēģināts darīt.

Godātie kolēģi, mēs konstatējām, ka tad, ja ir klimatiskais risks, tas skar visu zemniecību vai lielu daļu zemnieku vienlaikus, un tad bankas viņiem nevar palīdzēt. Arī šajā reizē bankas ir iesaistītas, bet to palīdzība ir diezgan neefektīva. Arī apdrošināšanas sistēma daļēji te piedalās, kā arī valsts ar savu finansējumu. Tāpēc mēs domājam, ka būtu prātīgi, ja šo situāciju izvērtētu kontekstā ar citām riska situācijām un tiešām mēģinātu radīt zemniekiem kādu stabilāku drošības garantu, kur viņi paši varētu tad arī lemt, kā vislabāk šo riska kapitālu, šo riska fondu izmantot.

Un visbeidzot vēl par šo referendumu un par lietu. Mums vismazāk vajadzētu referenduma rezultātus mēģināt saistīt kaut kādā mērā ar lietus daudzumu, ar nolijušā lietus apjomu, jo, raugi: mēs pievienojamies Eiropas Savienībai, un es šeit aģitēju par pievienošanos, un šī pievienošanās visus šos manis minētos riskus - gan klimatisko, gan politisko - zemniekiem ievērojami samazinās, tādēļ šeit nu būtu jābūt skaidram, ka tas "jā" vārdiņš Eiropai nāks zemniekiem tikai par labu tādā ziņā, ka viņu riski mazināsies. Un tādēļ es domāju, ka valdības un Saeimas realizētā atbalsta programma nav sasaistāma ar šo datumu, jo šis datums ir kaut kas daudz, daudz nozīmīgāks un lielāks nekā lietus šogad un mūsu raža šogad.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Lai gan Endzelīna vārdnīcā ir minēti dažādi vārdi, es tomēr vēlētos aizrādīt iepriekšējam runātājam Urbanoviča kungam un ieteiktu viņam izvēlēties Saeimas cienīgus vārdus un izteicienus.

Nākamais debatēs pieteicies deputāts Dzintars Zaķis. Lūdzu!

Dz.Zaķis (frakcija "Jaunais laiks").

Cienījamo priekšsēdētāj! Godājamais ministra kungs! Godājamie kolēģi! Gribētu jums izskaidrot partijas "Jaunais laiks" frakcijas viedokli šajā jautājumā. Ne tikai šonedēļ un ne tikai šodien mēs par šo jautājumu runājam, mēs esam jau iepazinušies ar šo problēmu. Jau vairāk nekā nedēļu, jau gandrīz divas nedēļas, mēs par to esam lietas kursā un sekojam tam, kā attīstās šie notikumi.

Es droši gribu apgalvot: mēs uzskatām, ka mums ir jāatrod līdzekļi mūsu zemniekiem, mums ir jāatrod līdzekļi, ar ko kompensēt zaudējumus. Gribu arī piebilst, ka mēs uzskatām, ka zaudējumi ir jākompensē visiem tiem zemniekiem, kuri tik tiešām ir cietuši zaudējumus, lai tas algoritms, pēc kāda mēs atlīdzināsim šos zaudējumus, būtu precīzi vērsts tikai uz tiem, kas šos zaudējumus ir

cietuši. Jo, es domāju - es nebūšu oriģināls, ja apgalvošu - , ka vesela virkne zemnieku jau ir labību nokūluši. Pateicoties labām investīcijām savā tehnikā, viņi ar savu ražu ir tikuši galā.

Un vēl. Arī tiem zemniekiem, kuri pēc 16.septembra tomēr cietīs tos zaudējumus, - arī tiem mums būtu jāatmaksā tie zaudējumi, jo pretējā gadījumā, nosakot 16.septembri par robežu, mēs izslēdzam tos, kuri tātad arī pēc 16.septembra strādās... Tas, ko mēs varam darīt šobrīd, ir precīzi uzskaitīt katru hektāru, katru centneru - un tā tālāk, un tā joprojām. Un Zemkopības ministrija to dara. Jo valdība ir deleģējusi, ar savu rīkojumu norīkojusi zemkopības ministru veikt visus nepieciešamos pasākumus, kas šobrīd tiek veikti. Man patiesu prieku radīja tā ziņa, ka Zemkopības ministrija un ministrs pēta situāciju, kāda varētu būt pēc iestāšanās Eiropas Savienībā. Vai mūsu zemnieki spēs saņemt kādas subsīdijas vai maksājumus par to ražu, kura šobrīd tiek novākta? Tad, kad tā tiks izlietota, mēs jau būsim Eiropas Savienībā. Ja Eiropas Savienībā nauda šāgada ražas novākšanai tiks piešķirta, tad būs ļoti nopietns pamats domāt, ka arī mēs varam pretendēt uz to.

Tātad Zemkopības ministrijas rīcībā ir arī precīza informācija par to, kas tad īsti būtu jādara, lai novērstu nākamajā gadā un nākamajos periodos tās kļūdas, kas faktiski ir radušās šajā gadā. Te jau vairākkārt izskanēja doma, ka nav sakārtoti jautājumi saistībā ar apdrošināšanu, pirmapstrādi un varbūt arī ar kombainu parku. Tas viss ir vēl darāms. Tas viss Zemkopības ministrijai ir zināms, un mēs ļoti ceram, ka tie jautājumi tiks atrisināti.

Es gribu teikt no sevis personīgi, ka man šodien šajā sēdē lielu izbrīnu rada tas, ka tribīnē var nākt vieni no Latvijas lielākajiem zemniekiem un nodarboties ar politisko spekulāciju. Manuprāt, tas nav pieņemams, jo Slaktera kungs mums nupat skaidri un gaiši pateica: "Ja nebūs naudas, nebūs balsojuma par Eiropas Savienību!" Kolēģi, domājiet! Balsojums par Eiropas Savienību - tas tomēr ir balsojums par mūsu drošību, par mūsu nākotni, un tas nekādā ziņā nav salīdzināms… Uz šāda pamata nodarboties ar spekulācijām - tas nu nemaz nav korekti un objektīvi!

Rezumēšu manis teikto. "Jaunais laiks" uzskata, ka mums ir jāspēj atrast līdzekļus, kā mūsu zemniekiem kompensēt radušos zaudējumus. Šie zaudējumi jākompensē visiem tiem zemniekiem, kam patiešām tie zaudējumi ir radušies. Un visbeidzot Zemkopības ministrijai ir jādomā par to, kā panākt, lai šāda situācija nākotnē vairs neatkārtotos.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Deputāts Vilnis-Edvīns Bresis.

V.-E.Bresis (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Cienītā priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Es gribētu teikt, ka mani mazlietiņ mulsina tas, kā mēs šo ļoti svarīgo jautājumu šodien šeit apspriežam.

Tas, ka patiešām ir problēmas, ikvienam ir skaidrs. Taču, man šķiet, mēs šeit sacenšamies tādā kā vārdu spēlē un opozīcija - ļoti augsta ranga speciālisti lauksaimniecības jautājumos - mēģina mūs tā visai diletantiski pārliecināt, kā šie jautājumi būtu risināmi. Un, lai gan es jau vairākus gadus nenodarbojos tieši ar lauksaimniecības problēmām, es gribētu izteikt visdziļāko nožēlu par to, ka es neizdzirdēju nevienu lietišķu priekšlikumu par to, kas būtu mūsu valstij jādara, lai šādas problēmas mēs patiešām atrisinātu.

Es domāju, ja mēs esam patiesi politiķi, patiesi deputāti, tad Slakterim, Bērziņam, Bresim, Brigmanim un citiem būtu gan beidzot jābūt ieinteresētiem atrisināt šīs problēmas, lai nevienai citai valdībai vairs nebūtu jābaidās no lietus vai pērkona un nebūtu "jāraustās" kaut kādu klimatisko

apsvērumu dēļ. Diemžēl jāteic, ka laikam jau šādi priekšlikumi neizskanēja tāpēc, ka tieši šie kungi paši savulaik ir cītīgi cīnījušies pret šiem racionālajiem priekšlikumiem.

Kas šodien cieš visvairāk? Tie ir mazie un vidējie zemnieki. Tie ir zemnieki, kuriem nav un arī nevar būt savas tehnikas, jo viņi to nevar iegādāties, tā teikt, nopietnā līmenī, un tāpēc šiem cilvēkiem, kā tas jau no laika gala zināms, nav cita ceļa kā kooperācija laukos - veidot mašīnu ringus, veidot kooperatīvus, kuri var graudus izžāvēt, un tā tālāk, un tā tālāk. To piemēro visa pasaule, visa Eiropa. Un man jāsaka tā: šeit mums, starp citu, ir labi piemēri, kur tas labi strādā un nav nekādu problēmu. Es negribu lieki kavēt laiku jums, speciālistiem. Slaktera kungs, jūs praktiski bijāt pirmais, kurš savā valdīšanas laikā… kurš, nākot pie varas, paziņoja… Atcerieties, toreiz vēl bijāt par valsts ministru! Jūs bijāt pirmais, kurš, nākot pie varas, publiski paziņoja, ka kooperācijas Latvijas laukos nebūs. Tagad varbūt arī par to vajag runāt. Kooperācija - tas ir darba paņēmiens, ko izmanto visi, bet jūs pateicāt, ka jūs neesat tajā ieinteresēts un ka tāda lieta Latvijā nenotiks.

Es domāju un vēl joprojām esmu pārliecināts, ka daudz kas ir darīts, bet līdz galam tā arī nav sakārtota likumdošana, lai kooperatīvi varētu vieglāk attīstīties laukos, lai tie nebūtu pielīdzināti citiem uzņēmējdarbības veidiem. Patiešām - kooperācija izglābtu šos mazos un vidējos zemniekus.

Otrs moments. Dārgie kolēģi, vai mēs esam aizmirsuši, ka Latvijā jau baronu laikos nodarbojās ar meliorāciju? Jau baroni zināja, ka meliorāciju ieviest lauksaimniecībā - tas nozīmē, ka tad divas nedēļas ātrāk var iesēt. Un ka tad arī pēc lietavām lauki, teiksim, ātrāk var atgūties. Bet jūs, Bērziņa kungs… kad jūs bijāt premjera palīgs un vēlāk arī dažādos rangos ministrs, aizvien mazāk un mazāk panācāt, ka tieši šai nozarei tiek iedalīti līdzekļi. (*No zāles dep. Gundars Bērziņš: "Atjaunot padomju varu!"*)

Redziet, jūs te gribat mūs mācīt! Es gribētu teikt, ka abi šie kungi, kas tik gudri runāja, ir lieli zemnieki, viņi sen jau savu ražu ir novākuši un tagad ir uzmetušies par šo vidējo un mazo zemnieku pārstāvjiem, un, kā saka, raud tās krokodila asaras. It kā mēs viņus nezinātu! Tātad tas nav nekas vairāk kā politisks teātris.

Es domāju, ļausim valdībai patiešām strādāt! Domāsim par nopietnām problēmām! Es vēlreiz saku, ka pilnīgi atbalstu to, ko jau runāja (otrreiz par to vairs nerunāsim) godātais Indulis, - ka mums ir jādomā par fondu stabilizāciju. Es domāju, ka jūs varējāt iesniegt tādu priekšlikumu. 20 miljoni - tā nav nieka nauda, bet tā ir pārvarama summa. Izveidosim tādu fondu, un tad katru nelabo gadu mēs varēsim, lūk, šo fondu iedarbināt un nebūs "jārausta" budžets, nebūs jāatņem bērniem šī nauda!

Godātie kolēģi! Es domāju, lietišķa saruna darītu tikai godu mūsu parlamentam - neatkarīgi no tā, vai tā ir pozīcija vai opozīcija!

Un tāpēc es ierosinu: nodosim šo problēmu komisijai, lai komisijā mēs visi varam tālāk piedalīties šā jautājuma izstrādāšanā un lūgt valdībai ne tikai izskatīt jautājumu par šiem kārtējiem miljoniem (to viņa noteikti izdarīs), bet arī atrast ilglaicīgu programmu, lai tādas problēmas, Bērziņa kungs, nebūtu jūsu politiskajā arsenālā! (*Aplausi*.)

Sēdes vadītāja. Deputāts Jānis Strazdiņš.

J.Strazdiņš (Zaļo un zemnieku savienības frakcija).

Cienījamo priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Mēs nesen Saeimas Mandātu un iesniegumu komisijā spriedām par jautājumu, ka ir pienācis laiks domāt par Saeimas deputātu Ētikas kodeksu, ka vajadzētu to vienreiz izstrādāt, jo tie politiskās cīņas paņēmieni, kas parādās šeit, mūsu Saeimā, man, vienas tādas profesijas pārstāvim, kas ir tuva psihiatrijai, ir gaužām nepieņemami. Jo mūsu tauta,

mūsu zemnieki šodien ir lielā nelaimē, bet šeit mēs dzirdam kapu runas vispār, šeit mēs pilnīgi "noliekam" valdību, "noliekam" mūsu tautu, iedzenam viņu izmisumā. Vai lai viņa pakaras tikai tāpēc, ka četrreiz vairāk ir nolijis lietus? Vai kaut kādus tādus paņēmienus var atļauties? Vai var šeit draudēt mūsu tautai ar to - neiet 20.septembrī balsot par iestāšanos Eiropas Savienībā? Palikušas tikai desmit dienas! Es ceru, ka mūsu valdība ir pietiekami spēcīga, gados jauna un varoša, ka viņa atradīs šo naudu. Un mēs valdībai palīdzēsim to izdarīt. Mēs esam pietiekami saliedēta koalīcija, lai to panāktu. Bet ar tādiem paņēmieniem tādos traģiskos brīžos, kādi ir mūsu tautai, nākt šeit uz "kanceles" un izmantot šādus "spēles" variantus, šo politisko teātri veidot - šādā traģiskā gadījumā tas absolūti nav pieņemami.

Paldies! (*Aplausi*.)

Sēdes vadītāja. Deputāts Jakovs Pliners.

J.Pliners (politisko organizāciju apvienības "Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā" frakcija).

Cienījamo priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Mēs šodien izskatām ļoti svarīgu, pat "degošu" jautājumu par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju.

Kas notiek Latvijas un jo sevišķi Latgales laukos, mēs zinām. Vai jākompensē dabas stihijas dēļ radušies zaudējumi? It kā visi šeit piekrīt: jā! Taču, klausoties dažu deputātu uzstāšanos, liekas, ka, atvainojiet, zemnieki mokās, bet viens otrs deputāts no tā izjūt orgasmu. Tautas partijas frakcijas deputāti, kolēģi no TSP frakcijas un Latvijas Sociālistiskās partijas frakcijas iesaka konkrētu rīcību, konkrētus termiņus, kādos kompensēt zemniekiem zaudējumus un palīdzēt viņiem.

Valdošie savukārt piedāvā lēmuma projektu nodot komisijai, nenorādot nekādus termiņus. Taču mēs visi labi zinām, ka komisijā var uz ilgu laiku "nogrimt" jebkurš likumprojekts.

Aicinu atbalstīt deputātu grupas iesniegto lēmuma projektu!

Sēdes vadītāja. Deputāts Aigars Kalvītis.

A.Kalvītis (Tautas partijas frakcija).

Priekšsēdētājas kundze! Cienījamie deputāti! Es ticu, ka Zemnieku savienība grib palīdzēt zemniekiem, bet nevar. (*Starpsauciens: "Paldies!"*)

Un to diemžēl jūs esat jau apliecinājuši, jo tas, ko teica zemkopības ministrs Rozes kungs, kurš nespēj nodrošināt tās subsīdijas, ko valdība bija apsolījusi uz šodienu, tas, ko teica Brigmaņa kungs, diemžēl dzīvē nepiepildās.

Jūs esat atkarīgi no viena premjera, kurš laba garastāvokļa vai slikta garastāvokļa dēļ ir gatavs vai nav gatavs iedot vai atmest kaut kādu naudu zemniekiem. Bet paši jūs diemžēl neko nevarat izlemt.

Vai Zemkopības ministrija kaut ko šodien dara? Cienījamie deputāti, jūs nezināt! Zemkopības ministrija šodien diemžēl nedara neko! Jo, kad valdība uzdeva Zemkopības ministrijai apkopot zaudējumus, Zemkopības ministrija atļāvās paziņot lauksaimnieku organizācijām, ka tai nav ne laika, ne iespēju saskaitīt zaudējumus. Lūdzu, zemnieki, paši savās sabiedriskajās organizācijās apkopojiet šos zaudējumus! Zemkopības ministram Rozem vienkārši savā bagāžā šodien nav datu, viņš neko nezina, viņš šodien var tikai solīt.

Ko darīja pārējās valdības?

Atcerēsimies Krištopana valdību! Tautas partija arī toreiz bija opozīcijā, bet tad mēs spējām vienoties par palīdzību, lai nodrošinātu rudens sēju, un izdalījām līdzekļus zemniekiem, jo laiks negaidīja, sēja gāja uz beigām.

Man esot zemkopības ministram, bija tā saucamā cukurbiešu krīze. Jēkabpils cukurfabrika bankrotēja. Mēnesi pirms cukurbiešu novākšanas zemniekiem bija skaidrs, kas viņus sagaida, - vai viņi saņems kompensācijas, vai viņu cukurbietes tiks pārstrādātas Jelgavā vai Liepājā. Tas viņiem bija skaidrs.

Pagājušajā rudenī, kad bija sausums un vajadzēja glābt piena lopkopību, zemniekiem tika piešķirti 6 miljoni. Iepriekšējā valdība bija spējīga šo naudu piešķirt un skaidri pateikt, bet jūs, dārgie kungi, nespējat to izdarīt!

Kāpēc mēs sacenšamies? Mēs nesacenšamies. Tur jau ir tā problēma. Parlaments, paceļot šo tik nozīmīgo jautājumu, to grib politizēt. Kas ir slikts opozīcijas priekšlikumā? Mēs gribam panākt, lai 16.septembrī, līdz referendumam, Ministru prezidents, kurš maina savus viedokļus, iznāktu sabiedrībā un vienreiz kā vīrs pateiktu: "Zemnieki, jums būs 50 lati, sējiet! Bankās lieciet par garantijām šos manus vārdus! Aizņemieties naudu un sējiet!" Neko vairāk mēs negribam. Bet ko jūs, dārgie kungi, gribat? Jūs gribat šīs problēmas risināšanu atkal atlikt, tāpat kā jūs atlikāt tā saucamās cukura un cūku problēmas risināšanu, apsolīdami zemniekiem 2,7 miljonus latu subsīdiju, kuru vēl šodien nav.

Protams, šī problēma šodien ir dziļa, un droši vien kaut kādu naudu tās risināšanai jūs atradīsiet, - kā ministrs Roze teica, varbūt 4,7 miljonus. Varbūt no nākamā gada subsīdijām. Visi bija liecinieki un dzirdēja. Tā ir lēta un prasta atpirkšanās no cilvēkiem. (*Starpsauciens: "Nemuldi!"*)

Es aicinu atbalstīt mūsu iesniegto lēmuma projektu un rīkoties, nevis filozofēt!

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Deputāte Anna Seile.

A.Seile (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai"/LNNK).

Godātie deputāti! Gan Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, gan arī frakcija "Tēvzemei un Brīvībai"/LNNK ir saņēmusi ļoti konkrētus priekšlikumus no vairākām pašvaldībām. Šie ierosinājumi ir ļoti konkrēti un arī ļoti dažādi.

No Gulbenes rajona, piemēram, mums ierosina, ka vajag rast iespēju valsts intervencei, iepirkt arī nepārtikas graudus un, protams, atrast līdzekļus kredītprocentu dzēšanai un bankas kredītu pamatsummu termiņu pagarināšanai. Protams, visiem ir skaidrs, ka ārkārtīgi grūtā situācijā ir tieši tie, kuri ir sākuši izmantot SAPARD programmu un paņēmuši kredītus. Taču nevarēsim mēs šo jautājumu atrisināt tūlīt, šodien, kā uz karstas plīts, jo tomēr ir jārisina šī saruna kopā ar Finanšu ministriju, kopā ar atbildīgo ministriju - Zemkopības ministriju. Un tieši tāpēc Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija šorīt pieņēma lēmumu - nākamajā otrdienā izskatīt šo jautājumu komisijā, piedaloties arī Ministru kabineta pārstāvjiem. Un, lūk, tad būs tie konkrētie risinājumi! Ja šie risinājumi, tā teikt, labvēlīgi virzīsies, tad jau nākamajā ceturtdienā ļoti konkrētu lēmumu varētu pieņemt arī šeit, Saeimā.

Protams, šodien, kad ir ārkārtas sēde, te visi sacenšas, kurš nu vairāk mīlēs zemniekus. Tā jau ir veca prakse, ka pozīcija ar opozīciju cīnās. Taču ir jāpieņem konkrēti lēmumi!

Un, nobeidzot savu īso uzrunu un aicinājumu balsot par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšlikumu izvērtēt šo lietu komisijā un izstrādāt konkrētus priekšlikumus, es tikai vēl gribu pateikt:

Gundars Bērziņš šodien saka:

Graudiem esot maizes smaka!

Kamēr pats pie varas bija,

Tikai lielos atbalstīja.

Sēdes vadītāja. Deputāts Andrejs Radzevičs.

A.Radzevičs (frakcija "Jaunais laiks").

Cienījamo priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Ļoti patīkami, ka mūsu kolēģi no Tautas partijas ir sākuši izrādīt pastiprinātu interesi par lauku problēmām. Tam par pamatu laikam bija tas, ka zemnieki viņu iepriekšējo sniegumu izvērtēja un nedeva iespēju viņiem nokļūt ministru krēslos. Mūsu cienījamie kolēģi parasti izceļas ar nākotnes pravietojumiem par to, kā būs, bet ļoti negribīgi runā par to, ko un kā ir darījuši, ko ir teikuši. Daba Latvijā bieži nav draudzīga zemniekiem, lauku cilvēkiem, un tā tas bija arī 2000.gada pavasarī, kad salnas nopostīja vairākus desmitus tūkstošus hektāru. Man tajā laikā, strādājot kā pašvaldības vadītājam, nācās uzklausīt ļoti daudz zemnieku par to, ka valdība viņus ir pametusi, un viņi lūdza, lai pašvaldība viņus atbalsta, atliekot nekustamā īpašuma nodokļa nomaksu, un neaprēķina soda procentus. Jā, protams, toreiz zemnieki izdarīja spiedienu, un 1 miljonu 60 tūkstošus viņiem izmaksāja, bet tas bija četrreiz mazāk, nekā bija nepieciešams.

Kad toreiz, 2000.gadā, valdība šo jautājumu sākotnēji skatīja, tad zemkopības ministrs teica tā: "Reāli naudu neviens nesola!" Tāds bija sākums toreiz. Šo sēdi Tautas partija laikam sasauca, lai varētu atgādināt vēl kādu Slaktera kunga tālaika pamācību zemniekiem, un šī pamācība bija par apdrošināšanas lietām. Viņš teica, ka pavasara salnu nodarītie zaudējumi zemniekiem būs likuši saprast, ka apdrošināšana ir nepieciešama. Pats Slaktera kungs gan laikam nav apdrošinājis... Protams, ar jēdzienu "lauki" ir jāsaprot ne tikai zemnieki, bet arī pašvaldības, kuras ir atkarīgas no tā, cik labi vai slikti darbs sokas zemniekiem, un kuras visvairāk cieš no tā, ka zemniekiem klājas slikti. Arī pirms tam, 1999.gadā, bija līdzīgi plūdi, kuros cieta gan sējumi, gan ceļi un citas inženierbūves un kuri tādējādi nodarīja zaudējumus. Toreiz gan viens cits ministrs te uzstājās - neizmaksājot kompensācijas pašvaldībām (*No zāles dep. Gundars Bērziņš: "Salkazanovs tad bija!"*), viņš paziņoja, ka tie zaudējumi esot mazsvarīgi un maznozīmīgi. Tas ministrs bija Kalvīša kungs. *(Aplausi.)* Tas bija 1999.gadā.

Mūsu valdība ir sākusi rīkoties, negaidot, kamēr lauki būs uz sabrukuma robežas. Par to liecina mūsu valdības vadītāja izdotie rīkojumi, kas uzdod Zemkopības ministrijai apkopot informāciju un tad nākt ar precīziem priekšlikumiem Ministru kabinetā un pēc tam arī Saeimā.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Deputāts Gundars Bērziņš. Otro reizi.

G.Bērziņš (Tautas partijas frakcija).

Saeimas priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Es saprotu, ka daudzi šeit uztver šo situāciju kā spēli un tā arī spēlējas: te cits citam aplaudē, te nosoda bijušos ministrus. Jautājums ir - ko darīsim šobrīd?

Strazdiņa kungs runāja par Ētikas kodeksa izstrādāšanu. Es īstenībā viņam pievienotos. Es ieteiktu pieņemt vēl vienu likumu - par politisko prostitūciju. Tātad - precīzi definēt, kas tā tāda ir un kas ar to nodarbojas.

Politiskie riski… Izrādās, zemniekiem ir politiskie riski! Paskaitīsim visus pēdējo gadu nopietnos gadījumus, kuros laukiem ir nodarīti būtiski kaitējumi! Breša kungs saka, ka jāveido mehānisms… Pret stihiskām nelaimēm ir tikai viens mehānisms - valdības sapratne un valdības atbalsts. Tad, kad šādas stihiskas nelaimes jau ir kļuvušas par masveida parādību, nelīdz nedz apdrošināšana, nedz arī kas cits. Tā ka valdības lēmums šajā gadījumā ir svarīgs! Pēdējos gados - 1998., 2002.gadā - visos gadījumos, kad būtiski tika skartas zemnieku intereses un kad bija jāpieņem valdības lēmums, tas tika pieņemts savlaicīgi. Un arī pirms tam. Tagad, izrādās, ir politiskais risks zemniekiem parādījies. Kāds tad ir šis risks? Izrādās, Zemnieku savienības atrašanās valdībā ir politiskais risks, kas ir radies zemniekiem šogad.

Šeit šodien tika skarts arī referenduma jautājums. Es neaicinu balsot ne "par", ne "pret", bet… es domāju, ka jūs, cilvēki mīļie, nezināt, kas šobrīd notiek laukos, kādā situācijā šobrīd ir cilvēki. Ne jau lieti noteiks attieksmi pret Eiropas Savienību. Attieksmi pret Eiropas Savienību noteiks mūsu attieksme pret cilvēkiem. Vai Saeima to saprot? Vai šeit mēģina cits citu aizskart un apvainot vai domā, kā risināt viņu problēmas?

Problēmas ir priekšlikumos, ko nolasīja Seiles kundze un ko ir pieņēmuši labības audzētāji, kuri šeit sēž un klausās. Ir divi ļoti vienkārši pamatpostulāti - zaudējumu kompensēšana 50-60 latu apmērā (dažos lēmumos ir minēti 50 lati, dažos - 60 lati) un kredītsloga atslogošana. Varam runāt arī par labības tirgus intervences jautājumiem. Šobrīd graudu intervences aģentūrā brīvi resursi stāv - 7 miljoni latu. Kas jums traucē? Vai valdības lēmums, Rozes kungs, jums ir vajadzīgs vai vēl kas? Resursi šobrīd ir atbrīvoti, pieņemts ir lēmums iepirkt lopbarības graudus, lai stabilizētu tirgu. Kas jums ir vajadzīgs? Jums ir vajadzīgs nedaudz sapratnes, nedaudz gribas, nedaudz mazāk laika tērēt ceļošanai, neaizbraukt uz Meksiku apskatīt kaktusus, bet aizbraukt drīzāk uz laukiem pie latviešu zemnieka. Un viss! Nav vajadzīga tam vesela sēde!

Es domāju, ka laukos cilvēki gaida šo lēmumu. Un, ticiet man, vēlēšanas pierādīs, kurš zemniekiem ir lielāks draugs! To izšķirs vēlēšanas, un tās ir tālu. Cilvēki, kas šobrīd zvana un kas ir neizpratnē par valdības rīcību, par "Jaunā laika" rīcību, ir cilvēki, kas neslēpj, ka viņi ir balsojuši par "Jauno laiku". Zvana cilvēki, kas sen nav zvanījuši… Zemnieki cits par citu zina diezgan daudz un cits citu diezgan labi pazīst… zvana un prasa: "kad?" un "kāpēc jūs nedarīsiet?" "Atzīstos, ka arī es par "Jauno laiku" esmu balsojis un esmu ļoti vīlies… Nu dariet vismaz jūs kaut ko!"

Mēs jūs aicinām vienkārši domāt par to un to saprast. Brigmanes kundze, aizbrauciet uz laukiem! Jums jau patīk jautājumā par kazino un azartspēlēm vairāk cīnīties… tā jau ir jūsu sirdslieta. Aizbrauciet pie viena zemnieka un apskatieties, un tad jums smaids no sejas pazudīs, jo šogad Latvijas graudi ir slapji, tie ir pielijuši ar Latvijas zemnieku asarām!

Sēdes vadītāja. Cienījamie kolēģi! Ir saņemts desmit deputātu - Arta Kampara, Dzintara Zaķa, Aigara Pētersona un citu deputātu - **priekšlikums** ar lūgumu turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma, līdz jautājuma galīgai izskatīšanai.

Vai deputātiem ir iebildumi? Deputātiem iebildumu nav. Turpinām debates.

Debatēs pieteicies deputāts Aleksandrs Golubovs.

A.Golubovs (Latvijas Sociālistiskās partijas frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es nerunāšu ilgi. Man ir konkrēts priekšlikums: samazināt militāro budžetu un naudiņu iedot zemniekiem. Tas ir viss!

Sēdes vadītāja. Deputāts Juris Dobelis.

J.Dobelis (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai"/LNNK).

Cienītie kolēģi! It kā šķistu, ka godīgi domājošam cilvēkam viss ir skaidrs: lauku cilvēkiem ir grūti, un tāpēc viņiem ir jāpalīdz. Bez tam dabas apstākļi šogad ir īpaši nelabvēlīgi laukos, un, man liekas, tas arī ir visiem skaidrs. Un tiešām Saeimas un valdības pienākums ir palīdzēt lauku cilvēkiem.

Jautājums: vai tiešām palīdzēs vai tēlos, ka palīdz? Nāk šeit runāt tie, kam nebūt nav grūti laukos un kas ir ļaunprātīgi izmantojuši savu dienesta stāvokli, lai nostiprinātu savus laukus. Savus laukus! (*No zāles dep. G.Bērziņš: "Kuri tie būtu?!"*) Redziet, viens jau atzīstas! Dzirdējāt? (*Aplausi*.) Pats pieteicās.

Lūk, tā! Deputātam Plineram, protams, nav nekādas sapratnes par laukiem, taču viņam ir, domājot par laukiem, radušās bioloģiskas problēmas. Viņš te nāca un jums sūdzējās par tām. Lūk, tāpēc, ja mēs šeit tiešām nopietni domājam par tāda dokumenta pieņemšanu, tad acīmredzot tomēr ir jābūt skaidrībai, kāda būs tā raža, lai arī cik niecīga tā būtu. Mums tas ir jāsaprot un ir jāpagaida zināms laiks. Es domāju, gan ministrs, gan lauku speciālisti jums precīzi pateiks, vismaz līdz kuram laikam ir jāpagaida. Jums šodien vajag par katru cenu un tūlīt pieņemt kaut ko, lai pierādītu to, ka jūs mīlat laukus. Te tiek uzsvērts: jūs - tie, kas neko nezina par laukiem, bet, lūk, es esmu aris un ecējis, un vēl kaut ko tur darījis uz lauka. Tā nevajag! Jūs nezināt, cik katrs no mums ir ar ko saistīts. Un tāpēc nevajag nākt un plātīties: lūk, es esmu nezin kas!

Tā ka, redziet, cik neaudzināti cilvēki mūsu Saeimā sēž! Jūs taču to dzirdat, vai ne? Viņi ir tie, kas nāk un kaut ko te aizstāv. Lieks pierādījums.

Tāpēc šķiet, ka vispareizākais risinājums tiešām ir atdot mūsu speciālajai komisijai šo projektu, saziņā ar lauku speciālistiem iestrādāt tajā tiešām konkrētus skaitļus un konkrētu datumu, līdz kuram ir jāpieņem galīgais lēmums. Un tad mēs redzēsim, par kādām kompensācijām var būt runa, un tad varēsim strādāt tālāk.

Ja jau mēs tiešām visi esam tie cilvēki, kas grib laukiem palīdzēt no tīras sirds, tad arī būtu šeit jārunā par palīdzību, nevis te jāgānās, jārunā par to, kurš ir labs un kurš ir slikts, un cik riebīgs ir Repše, un cik nejauks ir ministrs un visi pārējie. Es domāju, ka šeit mēs esam sanākuši palīdzēt, nevis izrādīties un cits citu te aizvainot un stāstīt, kurš tur kurā klubā ir sēdējis un cik ilgi viņš to ir darījis.

Tā ka es pilnīgi varu saprast, ka mums ir vajadzīgs pārliecinošs, profesionāļu atbalstīts dokuments, par kura izstrādi šodien arī vajadzētu nobalsot.

Sēdes vadītāja. Vārds zemkopības ministram Mārtiņam Rozem.

M.Roze (zemkopības ministrs).

Paldies par iespēju uzstāties vēlreiz! Es nebiju domājis to darīt, bet diemžēl šeit bija daži izteicieni par mani personīgi, kā arī izskanēja attiecībā uz valsts budžetu daži neprecīzi dati, kurus es uzskatu par nepiedodamu dzirdēt no bijušā finanšu ministra.

Valsts rīcībā nekad nav bijuši 7 miljoni, lai veiktu intervences uzpirkumus. Tāds varēja būt... (*No zāles dep. Gundars Bērziņš: "Intervences budžets?"*) tāds varētu būt kopējais naudas apjoms ar

vairākkārtēju apgrozījumu gadā. Kā tas veidojās, apgrozot šo graudu un naudas apjomu? Kā tas veidojās? Pašlaik Graudu intervences aģentūras rīcībā ir līdz 1,6 miljoniem latu. Tas ir tādēļ, ka pārējā nauda ir jau daļēji izmantota, iepērkot graudus un jau iedarbinot intervences mehānismu.

Nākamais. Mēs runājam par "miroņu skaitīšanu" uz laukiem un par to, kā mēs izmantojam valsts naudu. Ja mēs runājam par konkrētām kompensācijām konkrētiem zemniekiem, tad mums jāzina arī konkrēti skaitļi. Un jums, Bērziņa kungs, kā finanšu ministram (tiesa gan, bijušajam) vajadzētu gan zināt, ka Finanšu ministrija nepiešķir līdzekļus, vadoties no aptuveniem neprecīziem skaitļiem.

Un, ja jums ir vēl kādi jautājumi par Meksiku, tad varu pateikt: uz Meksiku es nelidoju!

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Deputāts Jakovs Pliners - otro reizi.

J.Pliners (politisko organizāciju apvienības "Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā" frakcija).

Godātie kolēģi! Man, bez šaubām, nav tik dziļu zināšanu lauksaimniecībā kā tādam izcilam agronomam, lopkopim, dārzniekam, zootehniķim un tā tālāk - es varētu šo uzskaitījumu turpināt - Dobeļa kungam, bet... Es esmu beidzis Bioloģijas fakultāti, un tur vienu gadu mums lasīja lekcijas arī par lauksaimniecību, par visām tām nozarēm. Lasīja lekcijas visās tajās nozarēs docētājs Bauskis. Viņš jums nevar šodien pats pateikt, ka viņš man ielika tomēr lauksaimniecībā atzīmi "5". Es vismaz desmit gadus pēc kārtas izaudzēju un padomju saimniecībai "Virbi" katru gadu nodevu 7 tonnas burkānu. Laikam jau es esmu bijis labāks par citiem... Es šoreiz nerunāšu par savu darbu izmēģinājumu lauciņā skolā. Un tā tālāk, un tā joprojām.

Kā jums ir zināms, Sokrāts teica, ka viņš zina, ka viņš neko nezina. Lai tā pateiktu, ir jāzina ļoti daudz. Es šaubos, vai Dobeļa kungs zina tik daudz, cik viņš domā, ka zina. Viņš zina par visu un vienmēr. Kauns! Es nesaprotu, Dobeļa kungs, kur jūs esat audzināts.

Par izskatāmo jautājumu. Es palieku pie tā paša, ko es jums jau pateicu iepriekš, un aicinu balsot "par"!

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Deputāts Dzintars Ābiķis.

Dz.Ābiķis (Tautas partijas frakcija).

Augsti godāto priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Man ir diezgan grūti runāt, jo es esmu, atklāti sakot, ārkārtīgi pārsteigts par to, ka uz Tautas partijas konkrēto ierosinājumu - pēc iespējas ātri sniegt konkrētu atbildi zemniekiem - šeit, Saeimas sēdē, ir jāklausās retorika, jāklausās apvainojumi, jāklausās demagoģija. Tas viss tiek pārvērsts par cirku, un pa starpu ir arī aplausi un tamlīdzīgas lietas.

Es arī esmu Pieprasījumu komisijas loceklis. Komisijas sēdē piedalījās Indulis Jansons, kurš pārstāv Vidzemes zemniekus, un komisijas sēdē arī viņš apgalvoja, ka viņš ļoti grib dzirdēt šeit, jau šīs sēdes laikā, konkrētu atbildi. Diemžēl jāteic, ka diezgan nožēlojami ir tas, ka tik svarīgas lietas apspriešanā piedalās no valdības puses vienīgi zemkopības ministrs, kura rokās, kā jau šeit pareizi norādīja, diemžēl nav to valdības sviru. Tās valdības sviras ir pirmām kārtām Ministru prezidenta un mūsu tagadējā finanšu ministra rokās.

Zemnieki gaida konkrētu un maksimāli ātru rīcību. Es neesmu zemnieks, bet arī es zinu, ka sējas laiks šobrīd jau tuvojas nobeigumam.

Un otrkārt. Tik tiešām, - vai nu mēs to gribam vai ne, bet šis neražas gads ir sakritis ar gadu, kurā mums ir jāpasaka savs "jā" vai "nē" Eiropas Savienībai. Un mēs visi ļoti labi zinām, ka mums šī atbilde ir jāsniedz pat tad, ja šogad no neražas cietusī Eiropa nepiešķirs kompensācijas zemniekiem (par to gan es neesmu pārliecināts). Taču viņu ikgadējās piešķirtās subsīdijas jau tā ir lielākas nekā iespējamā kompensācija. Un mūsu zemnieki nu galīgi nevarēs konkurēt Eiropas tirgū.

Es gribētu akcentēt vēl vienu lietu. Zemnieki laukos, protams, nodarbojas ar zemkopību, taču viņiem ir arī citas rūpes - arī viņiem ir bērni, arī viņiem ir ģimenes. Lauku dzīve sastāv ne tikai no zemes apstrādāšanas. Taču šinī brīdī, kad zemniekiem iet tik smagi, tā vietā, lai viņiem pasniegtu palīdzīgu roku, viņiem vēl iesper pa sāniem!

Es paskaidrošu. Nupat es uzzināju, ka nākamā gada budžeta projektā transporta kompensācijas mācību iestāžu audzēkņiem ir samazinātas gandrīz divas reizes. Un kas tad cietīs visvairāk? Kas kļūs mazāk konkurētspējīgs salīdzinājumā ar Rīgas bērniem? Pirmām kārtām tie būs mūsu lauku iedzīvotāju bērni. Uz lauku iedzīvotāju pleciem tagad gulsies ne vien šī smagā zemkopības problēma, bet arī rūpes par to, kā saviem bērniem dot izglītību, no kurām valdība grib lielā mērā atteikties.

Es aicinu nenodarboties šeit ar demagoģiju, neaplaudēt un nepārvērst visu par cirku, bet pieņemt konkrētu lēmumu, to lēmumu, ko piedāvā Tautas partija!

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai referentam ir vēl kas sakāms, piebilstams, Slaktera kungs?

Saeimas Prezidijs ir saņēmis Latvijas Republikas Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegumu ar lūgumu - **nodot Saeimas lēmuma projektu "Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju" Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija**. (*No zāles dep. J.Urbanovičs: "Iesniegšanas kārtībā!"*)

Deputāts Atis Slakteris pieteicies runāt "pret".

A.Slakteris (Tautas partijas frakcija).

Priekšsēdētāj! Ministru prezidenta kungs un kolēģi! Savā ziņā šīsdienas sēde bija mums tāda tradicionāla. Mēs esam kaut kādā mērā jau kļuvuši samaitāti tā viena gada laikā, ko kopā esam Saeimā. Jā, mani tas skar arī personīgi. Man sāp, kā jūs uzvedaties. Tā problēma, kas šeit no tribīnes izskanēja, ir tāda - mēs visi taču esam "par", mēs - valdības pārstāvji, koalīcijas pārstāvji - būtu gatavi atbalstīt. Es esmu cilvēks, kas ir strādājis valdībā diezgan ilgi - divās valdībās vairāk nekā trīs gadus - un zinu, kas valdībai ir darāms. Ja valdība patiešām vēlas kaut kā palīdzēt, tad viņa lemj. Mēs nebūtu ierosinājuši šo sēdi, ja valdība kaut ko būtu nolēmusi. Viss Tautas partijas priekšlikums ir šāds: valdībai vienreiz vajag lemt! Mēs pat neesam te ierakstījuši, cik lielu summu vajadzētu nolemt. Mēs esam pieredzējuši valstsvīri, zinām, kas ir Finanšu ministrijas aprēķini, budžeta ienākumi, un tā tālāk. Zaķa kungs teica: mēs taču esam "par". Neesat "par"! Jūsu valdība nav lēmusi neko. Tas, ko pašlaik ierosina darīt, ir vienkārši nelemt arī turpmāk, atdot to lēmuma projektu Tautsaimniecības komisijai paļurināt. Ņemiet vērā, ka mūsu rīcību šeit vēro! Labi, varbūt šo sēdi skatās ne visi Latvijas televīzijas skatītāji, bet lauksaimnieku organizāciju pārstāvji gan skatās, kā jūs rīkojaties. Tas ir

vienkārši smieklīgi. Pieņemiet lēmumu - tādu vai citādu, saistītu ar lielāku naudu vai mazāku! Nav lēmuma! Es, atklāti sakot, brīnos par Zemnieku savienību. Viņi tēlo, ka aizstāv zemniekus, taču šeit no tribīnes runā: "Paskatīsimies, vai ir zaudējumi." Latvijā šogad visiem lauksaimniekiem, kas nodarbojas ar graudkopību, ir zaudējumi. Lielāki vai mazāki - visiem! Es nezinu, ko tur ironizēt, bet faktiski lēmums, ka projektu vajag atdot komisijām - tā ir neizlēmība jauno laiku stilā. Es pat pieņemu, ka "Jaunais laiks" tanī lietā nav iedziļinājies, bet nu Zemnieku savienībai jau nu gan vajadzētu saprast, par ko ir runa. Nav lēmuma! Nav lēmuma, ka valdība izskatīs pat iespēju atbalstīt lauksaimniekus. Nav jau runa par konkrētiem skaitļiem. Lemiet pēc iespējas ātrāk! Katra diena ir pašlaik svarīga.

Aicinu balsot pret lēmuma projekta nodošanu komisijām un pieņemt to lēmumu šodien!

Sēdes vadītāja. Neviens deputāts nav pieteicies runāt "par". Lūdzu deputātus balsot par Saeimas lēmuma projektu - nodot Saeimas lēmuma projektu "Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju" Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Lūdzu zvanu! Balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! "Par" balsojuši 49 deputāti, "pret" balsojuši 36 deputāti, atturas - 5 deputāti. Lēmums komisijai nodots... Lēmums pieņemts.

Cienījamie kolēģi, darba kārtība ir izskatīta! Lūdzu deputātus reģistrēties ar reģistrācijas kartēm! Lūdzu zvanu! Vai reģistrācijas režīms ieslēgts, lūdzu?

Lūdzu Saeimas sekretāra biedru nolasīt reģistrācijas rezultātus!

A.Bartaševičs (Saeimas sekretāra biedrs).

Cienījamie deputāti! Nav reģistrējušies: Boriss Cilevičs, Aldis Kušķis, Ina Druviete, Ēriks Jēkabsons, Pēteris Kalniņš, Aleksandrs Kiršteins, Paulis Kļaviņš, Guntars Krasts, Rihards Pīks, Kārlis Strēlis, Andris Tolmačovs, Dainis Turlais un Arvīds Ulme.

Sēdes vadītāja. Līdz ar to Saeimas ārkārtas sēde ir slēgta. Paldies.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lēmuma projekts "Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju"
(1116. dok., reģ. nr.188)

Ziņo - dep. A.Slakteris

Debates - zemkopības ministrs M.Roze
- dep. N.Kabanovs
- dep. A.Brigmanis
- dep. A.Kāposts
- dep. Gundars Bērziņš

- dep. E.Šņepste
- dep. M.Kučinskis
- dep. P.Tabūns
- dep. S.Šķesters
- dep. J.Urbanovičs
- dep. I.Emsis
- dep. Dz.Zaķis
- dep. V.-E.Bresis
- dep. J.Strazdiņš
- dep. J.Pliners
- dep. J.Kalvītis
- dep. A.Seile
- dep. A.Radzēvičs
- dep. Gundars Bērziņš
- dep. A.Golubovs
- dep. J.Dobelis
- zemkopības ministrs M.Roze
- dep. J.Pliners
- dep. Dz.Ābiķis

Priekšlikums par Saeimas lēmuma projekta "Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai

- dep. A.Slakteris (pret)

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedrs A.Bartaševičs

Balsojumi

Lēmuma projekts "Par lauksaimniekiem radušos zaudējumu kompensāciju"
Datums: 10.09.2003. 16:47:20 bal001
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta ar dok. nr.1116 nodošanu komisijām